

[Ministeren for Grønland.]

det, der er det ikke særegne, men gode ved vores system med koncessionsbetingelserne, at de er offentligt tilgængelige. Der er ikke noget, der er skjult for nogen, og hr. Steen Folkes bemærkninger her understreger jo netop, at der er en almindelig adgang til at undersøge disse spørgsmål.

Der kunne gives afskrivninger på alt muligt, sagde hr. Steen Folke. Hertil vil jeg sige, at det er ikke alt muligt, der kan afskrives på. Jeg nævnedes i mit indledende svar til hr. Steen Folke, at den oprindeligt investerede kapital var på 333 mill. kr. Jeg har ikke helt eksakt det beløb, der kan afskrives på, men så vidt jeg erindrer, ligger det på godt 200 mill. kr.

Herudover vil jeg gerne sige, at vi står jo med en investering på et ganske særegent område. Det drejer sig om en virksomhed, der, når den til sin tid ikke længere kan fortsætte, fordi der ikke er råstoffer længere, ikke kan anvendes til andet formål. Skakter, vejanlæg, og hvad der ellers kan være, vil i så fald komme til at ligge hen uden at kunne benyttes. Det er årsagen til, at systemet er, som det er.

Så vil jeg i øvrigt sige, at det er jo det første anlæg af denne karakter, vi står med, og det, vi i sin tid skævede til, var de vilkår, man i andre lande gav minedrift. Det er årsagen til, at koncessionerne er udfærdiget, som de er.

Så vil jeg lige til sidst gøre den bemærkning, da det jo er en kritik af koncessionerne, der her er tale om, at der er ansat flere hundrede medarbejdere i virksomheden. Jeg har ikke tallet præcist, men det er over 300 alt i alt, der er ansat. Fra selskabets side bestræber man sig på, og udviklingen går også i den retning, at flere og flere grønlandere bliver beskæftiget inden for Greenex-området, og det er jo bl. a. noget, som Umanak kommune rent konkret kan mærke. I 1975 fik Umanak kommune en kommuneskat af de beskæftigede i minen på 3½ mill. kr. ca., i 1976 på 3,6 mill. kr., og i 1977 regner man med ca. 4 mill. kr.

Steen Folke (VS):

Jeg vil da godt lige komme ind på det med beskæftigelsen, som ministeren nu inddrog, for forholdet er jo det, at Greenex ikke har levet op til de løfter, der gang på gang er givet om at beskæftige grønlandsk arbejdskraft. Det var lovet, at der inden udgangen af 1976 skulle være ansat mindst 60 grønlandere ud af de

over 300, der er ansat, og ikke engang det beskæftede tal har man efter nu at have opereret i adskillige år været i stand til – eller ønsket – at leve op til. Realiteten er, at der, så vidt jeg ved, kun er ansat omkring 45 grønlandere i minen, så der er nok ikke noget at bryste sig af på det punkt. Jeg ved ikke, om ministeren finder det tilfredsstillende.

Når der er grund til at interessere sig en hel del for Greenex, er det selvfølgelig, fordi det ligesom er et forvarsel om, hvad der kan komme til at ske i Grønland med hensyn til en fremtidig udvikling, hvor multinationale selskaber som Greenex, som de store olieselskaber, der nu har fået koncessioner, får mulighed for at udnytte de grønlandske ressourcer. Jeg må indrømme, at jeg synes, det er helt urimeligt, at man har givet et selskab som Greenex den meget, meget gode forretning – for nu ikke at sige det for stærkt – der her er tale om. Man har skabt mulighed for udnyttelse af ressourcerne til fordel for canadiske aktionærer, så de i løbet af få år kan tjene alt, hvad der er investeret, hjem, og nu kan man altså i årevis blive ved at hente værdier ud af den grønlandske undergrund til gavn for canadiske aktionærer. Det synes jeg i sig selv ligesom varslende ilde for, hvordan det kan gå i fremtiden, og på den baggrund synes jeg, at ministeren burde overveje i det mindste at stramme koncessionsbetingelserne. Da ministeren nu ikke ønsker det, vil jeg spørge: er det sådan, at ministeren vil sørge for, at der ikke i fremtiden, i hvert fald så længe ministeren har nogen indflydelse på disse ting, bliver tale om at uddele koncessioner på tilsvarende favorable vilkår?

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne sige til hr. Steen Folke, at jeg ikke ønsker på noget tidspunkt og i nogen sammenhæng at slå mig for brystet. Med hensyn til den grønlandske beskæftigelse inden for Greenex er det jo rigtigt, som det blev nævnt, at målsætningen var de 60, og nu har man altså nået de 45. Jeg har haft en drøftelse med selskabet netop om dette spørgsmål, og i selskabet er man indstillet på at gennemføre og har da også gennemført programmer for at erhverve en større andel af grønlandsk arbejdskraft. Det er jo sådan, at man for det første skal have kontakten til den grønlandske arbejdskraft, og det kan somme tider være sværere, end man tror. For det andet skal denne arbejdskraft også væ-